

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA

Str. Columna 106 A, Chișinău, Republica Moldova (secretariat)
Tel: 22-35-09, Fax: 22-35-29, mob. 079588547, info@calm.md, www.calm.md

Nr.208 din 15 iulie 2025

Autoritatea Națională de Integritate a
Republicii Moldova

Aviz

*la proiectul Ordinului Autorității Naționale de Integritate (ANI) „ Cu privire la aprobarea
formularului declarației de avere și interese personale, precum și a Regulamentului privind modul
de completare a declarației de avere și interese personale în formă electronică”*

1. Considerații generale

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat proiectul Ordinului ANI „ Cu privire la aprobarea formularului declarației de avere și interese personale, precum și a Regulamentului privind modul de completare a declarației de avere și interese personale în formă electronică”, în continuare Proiect

CALM a analizat prevederile Proiectului în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale (APL), stabilind următoarele.

2. Legislația aplicabilă

- ❖ Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994;
- ❖ Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială "Tratate internaționale", 1999, volumul 14, pag.14;
- ❖ Legea privind descentralizarea administrativă, nr. 435-XVI din 28.12.2006;
- ❖ Legea privind administrația publică locală, nr. 436-XVI din 28.12.2006;
- ❖ Legea nr. 34/2025 pentru modificarea unor acte normative (declararea averii și a intereselor personale);
- ❖ Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate;
- ❖ Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

3. Constatări/obiecții

CALM, în rezultatul examinării Proiectului, Vă comunică următoarele.

1. În anexa nr. 1 din Proiect (*DECLARAȚIE DE AVERE ȘI INTERESE PERSONALE „III. BUNURI IMOBILE ÎN ȚARĂ ȘI ÎN STRĂINĂȚATE*) sunt utilizate diferite noțiuni: „valoarea bunului”, „valoarea de piață a bunului”, „preț real”, etc.: **considerăm că aceste noțiuni trebuie să fie certe și accesibile pentru orice subiect al declarării, în special funcționarii și aleșii locali. De exemplu valoarea de piață ar trebui să fie o valoare relativă (pentru comparație) bazată pe**

informații publice accesibile din perioada declarării, dar nici cum transformarea subiectului declarării în „agenție sau centru analitic al evoluției în timp a pieței bunurilor imobiliare”? Ori, în asemenea caz, autorul ar trebui să întocmească cu autoritățile de resort și să anexeze la Regulamentul de completare un „Registru de referință a prețurilor de piață pentru bunuri imobile similare” (pe perioade și zone/localități).

2. În anexa nr. 1 din Proiect (*DECLARAȚIE DE AVERE ȘI INTERESE PERSONALE „III. BUNURI IMOBILE ÎN ȚARĂ ȘI ÎN STRĂINĂȚATE A. Terenuri. Categoria: (1) agricol; (2) forestier; (3) intravilan; (4) extravilan; (5) alte categorii de terenuri aflate în circuitul civil”*): este de menționat că terenurile conform prevederilor Codului funciar nr. 22/2024 se caracterizează prin categoria de destinație și modul de folosință. Iar „categoriile” introduse în declarația de avere și interese personale nu satisfac criteriile de claritate și previzibilitate, deoarece calitatea de intravilan sau extravilan vizează toate categoriile de destinație și modurile de folosință a terenurilor, *i.e.* un teren agricol sau destinat construcțiilor și amenajărilor (de exemplu), poate fi atât în intravilan, cât și în extravilan. Se propune înlăturarea acestor dubii (de ex., prin specificarea la fiecare teren dacă este din intravilan sau extravilan și categoria de destinație a terenului conform Codului funciar. Obiecția este valabilă și pentru Regulament.

3. În anexa nr. 1 din Proiect (*DECLARAȚIE DE AVERE ȘI INTERESE PERSONALE „III. BUNURI IMOBILE ÎN ȚARĂ ȘI ÎN STRĂINĂȚATE A. Clădiri și construcții Modul de dobândire: (1) proprietate; (2) posesie; (3) uzufruct; (4) uz; (5) abitație; (6) alte contracte translativ de posesie și de folosință. proprietate, cu drept de uzufruct, de uz, de abitație, de suprafață”*): textul „*proprietate, cu drept de uzufruct, de uz, de abitație*” este de prisos și necesită a fi exclus.

4. Referitor la bunurile și veniturile dobândite sau prezumate a fi dobândite din moșteniri sunt necesare mai multe precizări, inclusiv data de la care se consideră dobândirea realizată (activul masei succesoriale intrat în patrimoniul persoanei care declară averea și interesele personale), raportată la situațiile moștenitorilor: la obținerea vocației succesoriale, la obținerea calității de moștenitori (testamentari sau în urma succesiunii legale) prin actul eliberat de notar, după intrarea în posesie sau după finalizarea moștenirii.

Ținând cont de cele menționate, CALM consideră că Proiectul poate fi susținut spre a fi promovat, doar după introducerea propunerilor menționate mai sus.

Cu respect,

Viorel FURDUI
Director Executiv al CALM

Exec.: I. Cristal, V. Rusu, experți CALM
tel. (022) 22 35 09